

Évközi 14. vasárnap

Mk 6,1–6

„Megbotránkoztak benne”

A botránkozásnak az is ki van téve, aki nem siklik át nagyvonalúan egyes mondatokon a mai szövegben. A 3. vers ugyanis így hangzik. „Nem az építómester ez, Mária fia, és Jakab József, Júdás és Simon testvére? És nőtestvérei nem itt élnek közöttünk?” Hozzászoktunk ahhoz, hogy Jézusról a mennybe szállt Isten Fiaként beszéljünk, és megbotránkoztató, ha családjáról, testvéreiről és nővéreiről szólunk. A 17. századig nem is akadt, aki komolyan foglalkozott volna ezzel a kérdéssel. Amikor pedig az Észak-Németországban beinduló Jézus élete kutatás ezeket a nagyon is emberi kérdéseket felvetette, sokan úgy érezték – talán akadnak ilyenek ma is –, hogy ez megkérdőjelezi Jézus istenségét.

Jézus, aki egy nagycsalád gyermekeként él? Jézus, aki emberileg szokatlan módon, körülmények között született? Jézus, akinek a tanításával és viselkedésével nem értenek egyet a rokonai? Jézus, akit a saját testvérei örültek nyilvánítanak? Mindezek egy Jézusról készülő botránkönyvnek a fejezetcímei lehetnének. Pedig mindegyik kijelentés bibliailag megalapozott.

Feltesszük a kérdést: Ebből a nagycsaládból hogyan lesz valaki Isten Fia, második isteni személy, megváltó?

A 17–18. századi liberális kritikusok mindegyike azt állította, a tanítványok vakhite szötte Jézus személye köré az Isten-legendát. Ezt a magyarázatot manapság különösen kedvelik, mert a virtuális valóságban a pillanatnyi politikai érdek szerint könnyen lehet bárkit angyallá varázsolni, vagy ördöggé csúfítani.

Ezt a hazug feltevést Joseph Klausner 1922-ben megjelentetett héber nyelvű Jézus-életrajzban cáfolta a leghatásosabban. Szerinte az a vallás, amely 2000 évig fennmaradt, nem épülhet hazugságra. Igaz, Klausner más ellentmondást is felfedezett. A kereszténység, amely a zsidó vallásban született, a leghatározottabban elutasította a zsidóságot. Jézus maga zsidó volt, és a keresztény teológiában igen sokáig alig emlegették nemzeti hovatartozását. Jézus egész életében betartotta a mózesi törvényt, a követői pedig magától értődően léptek túl a zsidó életformán.

Jézus szellemi arculatát ugyanis nemcsak a család és nemzete, vallása alakította, hanem sokkal inkább az isteni küldetést adó mennyei Atya. Jézus nem fokozatosan ismerte fel messiási küldetését, hanem természetesen vallotta, mégpedig más formában, mint a korabeli népies felfogás. Csak, ahogy nyomasztó lehet egy zsenivel együtt élni a családban, vagy provokatív szent életű emberrel egy közösségben lenni, még megterhelőbb Istennel egy családi közösségben.

Ahhoz, hogy az Istent tisztelni tudjuk, száműznünk kell az égbe. Ha ezt mondjuk róla, „egy közülünk”, akkor nem akarjuk komolyan venni. Hazájában, Galileában, Kafarnaumban nem azért botránkoztak meg benne, mert nem tudták, hogy ember, hanem azért, mert nem akarták elfogadni isteni küldetését és szerepét. Ma inkább fordítva gondolkodunk, nem akarjuk elfogadni emberi mivoltát, legfeljebb csak elméletben. Ennek oka, hogy akár egyik akár másik elutasítása felment bennünket az együttéléstől fakadó provokációtól. Lehet másként is élni. Lehet Isten gyermekeként, Isten országának polgáraként a földön családban élni. Lehet úgy végezni fizikai munkát, hogy a mennyeieket építsük. Lehet úgy gondolkodnunk, hogy a halált újjászületésként fogjuk fel, és tettei n k é r t Istentől várjuk a jutalmat. De ehhez családi kapcsolatra kell kerülnünk az Istennel, otthonosan kell mozognunk tanításával a piacon, az utcán, a munkahelyen. Ha ülünk a házban, ha fölkelünk, szemünk előtt mennyei küldetésünk lebeg. Másként élvezzük az életet, másként tervezzük, mást dicsérünk, mint amit a világ dicsér, mint a világ fiai, akik úgy tudják, az Isten az égben lakik, és a földhöz csak egy könyv köti, az Evangélium, és az, hogy a templomokban tart imameghallgatásokat.

A hitetlen názáretiek imája

Istenünk! Mit is gondoljunk erről a Jézusról, József és Mária fiáról? Figyelemreméltó ember, erővel és hatalommal prédikál a zsinagógában, sőt egyesek csodáiról beszélnek. Mit is higgyünk róla? Láttuk, ahogy itt futkározott mezítláb, ahogy a többi gyerekekkel játszott, vagy segített az apja műhelyében. Ő lenne Isten Fia, akit mi elérhetetlennek képzelünk el? Ha elfogadnánk Jézust a te küldöttednek, teljesen feje tetejére állna az életünk. Szerintünk nem

segíthetnek közelebb hozzád, Istenünk, sem apánk, sem anyánk, sem testvéreink, sem barátaink, csak papjaink. A te dolgaid olyan fenségesek, hogy egyszerű, közülünk való ember nem érthet ezekhez. Csak bizonyos kiválasztottak, akiknek semmi közük hétköznapi életünkhöz.

Talán rosszul gondoljuk?